

Valencià

Materials Reforç 3er ESO

Desembre 2015
José Aurelio Pina Romero

Nom i Cognoms
Curs:
Centre:

1. Busca sinònims per a les paraules subratllades:

- a) *Van adquirir aquella vivenda fa tres anys.*
- b) *Els viatgers podran facturar les maletes a les tres de la tarda.*
- c) *La llengua d'aquest país és el neerlandès.*
- d) *El meu cotxe encara no ha passat la revisió.*
- e) *El lletrat va aportar les proves definitives per exculpar l'acusat.*

2. Subratlla el subjecte de les oracions següents:

- a) *Els turistes visiten la Sagrada Família.*
- b) *No podem acceptar aquesta explicació.*
- c) *La revista d'astrologia s'ha posat a la venda recentment.*
- d) *Aprendre llengües és imprescindible per tenir una formació completa.*
- e) *Qui hagi pagat l'excursió ja pot sortir.*
- f) *Els ocells que podem observar en aquest parc pertanyen a espècies molt rares.*
- g) *Reviseu les faltes d'ortografia d'aquest dictat.*
- h) *Que parlis d'aquesta manera em posa nerviós.*

3. Digues quins d'aquests enunciats són **oracions** (tenen un sentit complet i un verb en forma personal) i quins no ho són.

- a) *Els llibres d'aventures*
- b) *M'agrada molt el pollastre rostit.*
- c) *Escoltar aquesta música em relaxa.*
- d) *Dos ocells dalt de la teulada.*
- e) *Caminant pel món.*
- f) *Tres i tres fan sis.*

4. Separa en síl·labes les paraules següents tenint en compte el que saps sobre la separació de **diftongs** i de **dígrafs**.

àvia, història, platja, terrassa, camió, delícia, ràdio, reina, cuina, quatre, llenguota, quota, ciutadà, pingüí, caixa, col·legi, ferralla, canya, deures, trauma, hiena, baieta, couen.

5. Aquestes frases contenen **perífrasis verbals**. Digues de quins tipus són:

- a) *Hauràs d'anar al metge a fer-te una revisió.*
- b) *Cal millorar els resultats de les vendes.*
- c) *Pots acabar la feina durant la pròxima mitja hora.*
- d) *Aquesta noia deu tenir quinze anys.*
- e) *Podríem sopar junts.*
- f) *Aquest tren deu arribar fins a Vilanova.*

6. En aquestes frases falta el verb. Inventate'n un, que **concordi en nombre (singular-plural) i en persona (1^a, 2^a i 3ª del singular o del plural)** amb el subjecte.

a) *La Maria i el Jordi a la Plaça Catalunya a les 7 de la tarda per anar junts al cinema.*

b) *Tu i jo , fa tres anys, a la Universitat de Barcelona.*

c) *Si no et molesta, la roba que tinc estesa.*

d) *Vosaltres no em quan jo tenia problemes.*

e) *En Marc un llibre d'aventures.*

7. Respon les preguntes següents:

a) *La vocal neutra, és un so o una grafia?*

b) *Apareix en síl·laba tònica o en síl·laba àtona?*

c) *Quin és el problema que tenim a l'hora de representar en lletres la vocal neutra?*

d) *Quina és la regla principal per escriure la vocal neutra a final de paraula? Hi ha excepcions? Quines?*

e) *Què hem de fer per saber si hem d'escriure **a/e** enmig de paraula?*

f) *Com s'escriuen els plurals de les paraules que acaben en **a/e**?*

8. Omple els espais buits amb **a/e**:

mar..... , arbr....., patriarc....., problem..... , piràmid....., hom..... , bas....., palet....., dentist....., llebr....., febr....., fust....., dilem....., lren....., torr....., herbicid....., poet....., guàrdi.....

9. Fes els plurals de les paraules següents, tenint en compte els canvis ortogràfics que es produeixen:

llengua:

platja:

roca:

Pasqua:

festa:

exacta:

raça:

plaça:

màniga:

llengua:

monja:

grogua:

pare:

corretja:

10. A continuació, tens un seguit de **paraules conflictives amb vocal neutra**. Completa els espais buits amb **a/e**. Recorda que acostumen a portar la vocal contrària que en castellà:

.....mbaixada

d.....vant

.....f.....minat

tr.....ball

r..... ncor

ass.....mblea

v.....rnís

mon.....stir

.....nyorar

.....ss.....ssí

d.....rrera

av.....ria

m.....r.....v.....lla

..... valuació

10. Contesta les preguntes següents:

- Quin és el nucli del sintagma nominal?
- Quins elements poden actuar com a complements del nom?

11. Subratlla els complements del nom de les oracions següents:

- Els estudiants de Medicina tenen un examen de patologia la propera setmana.
- La noia que viu a Barcelona es diu Antònia.
- “El Danubi blau” és el títol d’un vals famós.
- He de seguir una dieta sense sal.
- Té els cabells rossos.
- El llibre que vaig llegir és interessant.
- Avui dinarem arròs amb tomàquet.

12. Omple els espais buits de les següents formes verbals amb **a/e**:

tu parl....s	ell cant...	nosaltres jugu...m	ella pens...
ell ompl...	tu llegeix...s	ells escriu...n	tu, vin... !
ell obr...	vosaltres p...nseu	nosaltres t...mem	ell corr...

13. Contesta les preguntes següents:

- Quantes terminacions poden tenir els adjectius? Posa un exemple.
- Com concorda l’adjectiu amb el nom?
- En la majoria dels casos, com s’escriu la vocal neutra a final d’adjectiu? Posa un exemple.
- Sabries dir alguna excepció? Posa un exemple.
- Quantes terminacions tenen els adjectius acabats en **-oç, -aç, iç**? Posa un exemple
- Tenen formes diferents en el singular la majoria d’adjectius acabats en **-ant, -ent**?
- De quantes terminacions són els següents adjectius:

fatal	fatal	fatals	fatals
bo	bona	bons	bones
capaç	capaç	capaços	capaces
ample	ampla	amples	amples
alegre	alegre	alegre	alegre

14. Completa la graella següent:

MS	FS	MP	FP
delicat
....	salvatges	salvatges
recte
jove
....	prudents
....	dèbils
intel·ligent

14. Omple les frases següents amb les formes corresponents dels verbs **ser**, **estar** i **haver-hi**:

- En aquesta classe setanta-set alumnes.
- Demà, de quatre a vuit, la Luïsa i jo a la biblioteca.
- Ahir molt cansat.
- Ho sento, aquí no cap Andreu.
- Ara mateix a casa, mirant la tele.
- La meva germana enfadada amb tu.

15. Imagina't la situació comunicativa següent : dues amigues, la Irene i la Blanca es troben al carrer. Després de saludar-se, la Blanca pregunta a la Irene per un amic comú que fa temps que no veu. Assenyala:

L'emissor:

El receptor:

El canal:

El missatge:

El codi:

16. Classifica aquests substantius segons siguin: **comuns-propis, individuals-col·lectius, concrets-abstractes.**

Per exemple: ramat: **comú, col·lectiu, concret.**

- a) gent:
- b) Indonèsia:
- c) bosc:
- d) Esteve:
- e) cadell:
- f) bellesa:
- g) amargor:

17. Subratlla els substantius que trobis en el text següent:

Cap a les dotze d'aquella nit nasqué la Catherine que vostè va veure als Cims Borrascosos, una esquifida criatura setmesona; i dues hores més tard la mare morí, sense haver recuperat prou el coneixement per trobar a faltar Heathcliff o reconèixer Edgar.

La desesperació del senyor Linton per aquesta pèrdua és un tema massa dolorós per relatar-lo; les conseqüències que va tenir posteriorment demostraren fins a quin punt havia arribat la seva tristesa.

Emily Brontë, Cims Borrascosos

18. En què concorden el substantiu i l'adjectiu?

19. Tots els adjectius d'aquest text estan en masculí singular. Fes les rectificacions pertinents per tal que concordin amb els substantius als quals acompanyen.

Quan va tornar per a la (**segon**) prova, va ser Madeleine, molt (**prim**), amb les galtes (**rosat**), qui va obrir la (**gran**) porta (**cotxer**).

-Perquè em vaig a banyar –va dir ella- em recolliré els cabells.

Tenia un clatell (**rosat**), amb uns pèls (**petit**) (**negre**) i (**esborrifat**) en la claror. Com que aixecava els braços, els pits se li estrenyien i se li inflaven. Van anar cap a la cabana del senyor de Sainte Colombe. Era un dia (**preciós**) de primavera. Hi havia primules i hi havia papallones. Marin Marais portava la viola a l'espatlla. El senyor de Sainte Colombe el va fer entrar a la cabana damunt la morera i el va acceptar com alumne tot dient:

-Coneixeu la posició del cos. No manca sentiment en la vostra manera de tocar. El vostre arquet és (**lleuger**) i saltironeja. La vostra mà (**esquerre**) salta com un esquiroi i s'esmuny com un ratolí per damunt les cordes. Els vostres ornaments són (**enginyós**) i

de vegades (**encantador**). Però de música, no n'he sentit.

Al jove Marin Marais, li venien sentiments (**contradictori**) mentre sentia les conclusions del seu mestre; se sentia (**feliç**) de ser acceptat i bullia de ràbia davant de les reserves que el senyor de Sainte Colombe li avançava, l'una després de l'altra, sense demostrar més emoció que si s'hagués tractat d'indicar al jardiner els esqueixos i les llavors.

Pascal Quignard, Tots els matins del món

20. Busca un adjectiu que concordi amb els noms següents:

- a) arbres:
- b) automòbils:
- c) adreces:
- d) pel·lícules:
- e) policia:
- f) programa:
- g) infermera:
- h) ballarines:

21. Subratlla el subjecte de les frases següents:

- a) L'Antoni i la Maria han arribat a l'aeroport fa cinc minuts.
- b) No vindré a la festa.
- c) La gossa del meu amic ha tingut cadells.
- d) La modista ha fet un vestit perfecte.
- e) Qui s'hagi apuntat a l'excursió ha de pagar 500 pessetes.
- f) Menjar massa xocolata no és bo.

22. Totes les paraules remarcades d'aquest text tenen una **e tònica**. Escolta com es diuen i copia-les en el requadre que els correspongui:

– Que no t'ha **satisfet** la meva **sentència**? – va dir-li el jutge.
 – Sí que m'ha satisfet – va contestar – Però m'agradaria de **saber** com us ho **heu fet** per a descobrir que la dona **era** la **muller** del lletrat i que els **diners eren** del **carnisser**.
 – De la **següent manera**: **aquest** matí **he** fet cridar la dona i li he dit: “Omple'm el **tinter**, si et plau”. **Ella** ha agafat, l'ha rentat de **pressa** i **bé**, i l'ha **omplert** de tinta; era, per tant, una cosa que estava acostumada a **fer**. Si **hagués** estat la muller del **pagès**, no ho hauria sabut fet. Això m'ha demostrat que el lletrat **deia** la veritat. Quant als diners, ahir els vaig posar en un vas **ple** d'aigua, i aquest matí l'he anat a mirar per **veure** si havia pujat **gens** d'oli a la superfície. Si els diners **haguessin** estat del tractant d'oli, haurien estat untats d'oli de les **seves** mans. Però no n'hi havia gens, per tant, qui **deia** la veritat era el carnisser.

**TENEN LA “e” OBERTA (COM set
peix)****TENEN LA “e” TANCADA (COM**

23. Classifica les paraules següents segons tinguin “o” oberta (com *bola*) o “o” tancada (com *sopa*):

Joc, mona, mosca, coliflor, mostrador, catorze, pobre, groc, Ramon, fosc, noia

PORTEN “o” OBERTA**PORTEN “o” TANCADA**

24. Omple les frases amb la paraula que correspongui de les parelles següents:

óssos/ossos, és/es, sí/si, bótes/botes, mà/ma, més/mes, sé/se, món/mon, sòl/sol, vénen/venen, té/te, bé/be, pèl/pel, són/son, sóc/soc, Déu/deu:

- a) *Li vaig dir que, que podia venir.*
- b) *Em va tornar a estrènyer la i va sortir del rebedor.*
- c) *No m’havia calçat les per no fersoroll.*
- d) *Tinc el fred ficat als*
- e) *No et faré cas, no em parlesttranquil·lament.*
- f) *El lloguer d’aquest pis costa, de 70.000 pessetes al*
- g) *Aquest home ja, vell i ganes de reposar*
- h) *Vaig perdre el de vista quan em vaig marejar.*
- i) *..... mare treballa a l’Hospital i pare, en un banc.*
- j) *Ja hem omplert les amb el millor vi de l’any.*
- k) *He comprat carn de per sopar.*
- l) *Aquest home diu Miquel.*
- m) *Els homes que d’Arbúcies roba al mercat.*
- n) *El d’aquest país no gensfètil.*
- o) *Aquesta noia ganes de prendre el*
- p) *M’agrada molt el de poma*
- q) *Els nens es van entusiasmar mirant els delzoològic.*
- r) *..... molt feliç en aquesta casa.*
- s) *Demano a que m’ajudi.*
- t) *Sempre tenen, per això els dic que uns dormilegues.*

25. Omple els espais buits del text amb la forma corresponent del verb entre parèntesi:

Avui, tots nosaltres (PASSAR) un dia fantàstic: temps que no ens (DIVERTIR) tant. Des de fa mesos que (VOLER) anar al parc d'atraccions, però els dies (PASSAR) i els pares mai no es (DECIDIR) a dur-nos-hi. El primer que els pares, els meus germans i jo (FER) quan (ARRIBAR), (SER) buscar l'atracció més divertida i espectacular i pujar-nos-hi. Ho (PASSAR) molt bé, encara que la mare (CRIDAR) cada vegada que l'aparell (FER) una volta de campana. Fa quatre o cinc anys, (VEURE) una atracció semblant a Màlaga, però aquesta (SER) molt més divertida. Tots (RIURE) quan la mare ha dit que (PREFERIR) quedar-se asseguda en un banc que no tornar a fer voltes i voltes. Amb cara de mareig (DIR): "Potser a la tarda ho (INTENTAR) una altra vegada, però ara m'..... (ASSEURE?S) aquí i em (PRENDRE) un gelat tranquil·lament". En canvi, el pare, que (SABER) com ens (AGRADAR) aquestes coses, ha dit que si ell pogués, (PASSAR) tot el dia cap per amunt i cap peravall.

26. Accentua, si cal, les paraules de les frases següents. Vés amb compte amb els **accents diacrítics**:

- a) *L'Antonia, ahir, va tenir tres examens.*
- b) *Despres de jugar a basquet tenien intencio d'anar a la Festa Major del barri de Gracia.*
- c) *La dona del marques em va demanar que li compres un regal a la seva filla Julia.*
- d) *Aixo que has dit em sembla una resposta poc pacifica.*
- e) *El plastic te moltes aplicacions utils, pero es poc ecologic.*
- f) *L'Engracia no fa res mes que amargar-nos l'existencia.*
- g) *El meu vei es frances.*
- h) *La cantant d'opera va tenir una nit de gloria quan va cantar a l'Scala de Mila.*
- i) *No em faras canviar d'opinio!*
- j) *El numero deu em dona sort.*
- k) *En Ramon sempre rumia que fara quan la situacio sigui diferent.*
- l) *Aquestes dones de les parades que venen café molt venen de molt lluny.*
- m) *Que faries en el meu cas?*
- n) *Crida mes: no se que em dius.*
- o) *Si no em vols ajudar, digues-m'ho: si, t'ajudare.*

27.A un enunciat de cada parella li falta un accent. Posa-l'hi:

- a) *un deu egipci - ha tret un deu*
- b) *la bota de vi - botes d'aigua*
- c) *dona-li aigua - la seva dona*
- d) *passa pel pati - li ha vingut d'un pel*
- e) *no pot mes - vindrà el mes que ve*
- f) *tinc son - son molt antics*

- g) *donaran la volta al mon - mon pare*
 h) *es el emu cosí - es diu Josep*
 i) *l'avi i el net - ha quedat molt net*
 j) *te aquesta jaqueta - he demanat un te*

28. Posa el article definit **el/la/l'** davant de les paraules següents:

.....illahipnosiIsabel
.....iogurthistòriaúnica
.....ollahall	
.....Ignasiitaliana	
.....arbrehimne	

29. Omple els espais buits de les frases següents amb la forma de l'article o la preposició que sigui adequada a cada cas.

Exemple: Has posat (el)....L'oli a (la)L'amanida?

- a) *Has (de).....enviar-ho a (la) oficina (de)Argentona.*
- b) *(La)intenció que té és (de)arribar (de) hora.*
- c) *És (la).....única possibilitat (de) aprovar el que li queda.*
- d) *Aquesta llibreta és per a (el)..... Antoni.*
- e) *(La).....associació de propietaris de (la).....urbanització ha presentat una sol·licitud (de).....ajuda a (el).....Ajuntament.*

COMPLEMENTS VERBALS

- a. Digueu quins complements verbals trobeu en les oracions següents:
- b. En Jordi insisteix sempre en aquesta idea.
- c. Donaran una condecoració als antics alumnes en aquesta sala.
- d. La meua més gran il·lusió és anar amb globus.
- e. En Pau es va posar vermell per culpa teua.
- f. Un dia d'aquests donaran un disgust als seus pares
- g. Van corregir els seus mals hàbits.
- h. La poesia va ser escrita per una autora francesa
- i. L'Anna sempre s'oblida del meu aniversari
- j. No tenim iogurts a la nevera
- k. Els estudiants van sortir indignats de l'assemblea.
- l. El tutor ha demanat una autorització a les famílies.
- m. Ha accedit al cim sense gaire esforç
- n. L'atleta va arribar esgotat a la meta.

1. Digueu a quin tipus corresponen els complements subratllats en el text

Havia travessat. I em vaig posar a caminar per la meua vida vella fins que vaig arribar davant de la paret de casa, sota de la tribuna... La porta estava tancada. Vaig mirar enlaire i vaig veure en Quimet, que, al mig d'un camp, prop del mar, quan jo estava embarassada de l'Antoni, em donava una floreta blava i després es reia de mi. Volia pujar a dalt, fins al meu pis, fins al meu terrat, fins a les balances i tocar-les tot passant.... Havia entrat feia molts anys per aquella porta casada amb en Quimet i n'havia sortit per casar-me amb l'Antoni i amb els nens al darrera. El carrer era lleig i la casa era lletja i l'empedrat era un empedrat només bo per a carros i cavalls. El fanal era lluny i la porta era fosca. Vaig buscar el forat que en Quimet havia fet a la porta, damunt del pany. I vaig començar a treure miques de suro amb la punta del ganivet. I el suro saltava esmicolat. I vaig treure tot el suro i aleshores vaig adonar-me que no podia entrar. Amb els dits no podia agafar la corda i treure-la enfora i estirar i obrir la porta. Havia d'haver dut un filferro per fer ganxo. I quan anava a clavar dos cops de puny a la porta vaig pensar que faria massa soroll.

Mercè Rodoreda, *La Plaça del Diamant*

2. Expliqueu quina diferència hi ha entre els CD de les frases del text:

- a) *em donava una floreta blava.*
- b) *Vaig buscar el forat.*
- c) *vaig pensar que faria massa soroll.*

3. Substituïu els CD de les tres oracions anteriors pel pronom feble corresponent.

- a) *em donava una floreta blava.*
- b) *Vaig buscar el forat.*
- c) *vaig pensar que faria massa soroll.*